

Huisvesting arbeidsmigranten in Oldebroek

in nationaal en regionaal perspectief

1. Recente schattingen (2015) van het CBS geven aan dat er momenteel rond de 600.000 arbeidsmigranten in Nederland werkzaam zijn. Daarvan komen er ruim 325.000 uit Midden en Oost Europa, waarvan het grootste gedeelte (80%) uit Polen. Algemeen wordt erkend dat arbeidsmigranten een positieve bijdrage aan de Nederlandse welvaart en werkgelegenheid leveren. Zij zijn hard nodig om tekorten en fricties op de arbeidsmarkt op te lossen. Alles wijst erop dat de behoefte aan buitenlandse arbeidskrachten een permanent karakter heeft en de komende jaren eerder zal toenemen dan afnemen. Verwacht wordt dat het aantal arbeidsmigranten uit Midden en Oost Europa zal toenemen tot ruim boven de 400.000.

In de regio Noord-Veluwe wordt het aantal arbeidsmigranten geschat tussen de 2500 en 3000, waarvan zo'n driekwart op recreatieparken is gehuisvest (bron: quickscan regio Noord-Veluwe). De aangrenzende provincie Flevoland kent het grootste aantal werkzame arbeidsmigranten van Nederland.

2. Sinds 2013 werken het rijk, VNG, werkgevers, werknemers, huisvesters en een aantal regio's (9) in het kader van de **Nationale Verklaring (tijdelijke) huisvesting arbeidsmigranten**, landelijk en regionaal intensief samen om voldoende en verantwoorde huisvesting te realiseren. De regio Noord-Veluwe is een van de betrokken regio's. De Nationale Verklaring heeft er oa toe geleid dat een landelijke kwaliteitsnorm/keurmerk voor de huisvesting van arbeidsmigranten is ontwikkeld. De Stichting Normering Flexwonen (SNF) stelt deze norm vast, bundelt de bestaande keurmerken (waaronder SKIA) en voert de certificering van bedrijven en locaties uit.

3. Sinds 2014 hebben de professionele, zelfstandige huisvesters van arbeidsmigranten zich verenigd in de **Vereniging Huisvesters Arbeidsmigranten (VHA)**. De VHA onderschrijft de Nationale Verklaring en maakt deel uit van het landelijk uitvoerend bestuurlijk overleg. De leden van de VHA zijn SNF gecertificeerd en bieden gecertificeerde locaties aan.

Epe Onroerend goed BV is lid van de VHA.

Onder invloed van de landelijke uniforme kwaliteitsnormen zet de professionalisering van de huisvestingsbranche verder door. VHA leden ontwikkelen niet alleen zelfstandig eigen locaties (recent bijvoorbeeld in Boskoop, Zeewolde en Katwijk) maar investeren ook in de uitrusting en kwaliteit van accommodaties, zorgen voor beheer en toezicht en bieden naast huisvesting ook andere faciliteiten zoals taalonderwijs en begeleiding. Een ruime meerderheid van de uitzendorganisaties geeft aan dat zij op termijn de huisvesting van arbeidsmigranten wil afstoten. De vraag naar flexibele (tijdelijke) vormen van huisvesting zal dan ook de komende jaren naar verwachting verder groeien. De groeiende vraag komt tegemoet aan de minimale omvang voor zelfstandige rendabele huisvestingslocaties (plm 150 slaapplekken).

4. Het tekort aan huisvesting voor arbeidsmigranten in de 9 regio's van de Nationale Verklaring bedroeg in 2013 ruim 55.000 plekken. Uit de jaarlijkse rapportages voor het bestuurlijk overleg (2015-2016) blijkt dat inmiddels ruim 50% van de landelijke opgave is gerealiseerd. De produktie van nieuwe huisvestingsplekken verschilt echter sterk per regio. Vooral in de stadsregio Rotterdam, West Brabant en Noord Limburg zijn nieuwe locaties gerealiseerd. In de regio Noord-Veluwe daarentegen blijft de produktie sterk achter bij de behoefte. De opgave is ingeschat op ruim 1000 plekken, terwijl er tot nu toe slechts 150 nieuwe plekken gerealiseerd zijn (Putten).

5. Recent hebben de partners van de Nationale Verklaring hun samenwerking herbevestigd. Zowel landelijk als regionaal bestaan er nog aanzienlijke kwalitatieve en kwantitatieve opgaven. Landelijk zal de kwaliteit van de huisvesting en de bestrijding van malafide praktijken de komende tijd meer aandacht krijgen. De doorontwikkeling van het SNF keurmerk is daarbij leidend.

Het realiseren van nieuwe, volwaardige huisvestingslocaties loopt in een aantal regio's (waaronder Noord-Veluwe) nog steeds fors achter bij de (groeierende) behoefte. Met behulp van het regionale ambassadeursteam zal de gemeenten meer inzicht gegeven worden in de herkomst (werkgevers) en continuïteit van de huisvestingsbehoefte. De redenen voor de vertraagde productie van nieuwe huisvestingsplekken zijn divers. Zo moet ook de fors gegroeide stroom statushouders -in afwachting van definitieve huisvesting- via tijdelijke woonvormen geholpen worden. De vrije ruimte voor passende toewijzing van woonruimte binnen veel gemeenten is hierdoor aanzienlijk gekrompen. Veel corporaties zien als gevolg van EU-regelgeving (Daeb) de huisvesting van arbeidsmigranten ook niet langer als een prioritaire taak. Procedurele onzekerheden en de lange doorlooptijd van vergunningen maken daarnaast de financiering van nieuwe projecten niet makkelijk. Onder deze omstandigheden zal de behoefte aan nieuwe en volwaardige huisvesting voor arbeidsmigranten de komende jaren onverminderd groot blijven.

6. Binnen de regio Noord-Veluwe komt de vermenging van huisvesting van arbeidsmigranten met recreatieve huisvesting op grote schaal voor. In 2013 was 80% van de arbeidsmigranten gehuisvest op vakantieparken. Bewoning van recreatiewoningen door arbeidsmigranten is vaak strijdig met het bestemmingsplan en gaat ten koste van de toeristische kwaliteit. Recreanten en arbeidsmigranten hebben immers sterk uiteenlopende leefwijzen. Vandaar dat de regio Noord-Veluwe de ontmenging van de huisvesting van arbeidsmigranten en recreatieve bewoning op vakantieparken tot inzet van het project **Vitale Vakantieparken** heeft gemaakt. Een van de lopende projecten is de (fysieke)afsplitsing en verzelfstandiging van de huisvesting van arbeidsmigranten van het (te moderniseren)recreatieve deel van een verouderd park. Deze zgn transformatie van een verouderd vakantiepark kan plaatsvinden op basis van een tijdelijke bestemming in afwachting van de bestemmingswijziging.

7. Ook op vakantiepark de Heidehoek worden arbeidsmigranten gehuisvest die werkzaam zijn bij plaatselijke productiebedrijven. De inzet van buitenlandse arbeidskrachten bij bedrijven in Oldebroek en omgeving, heeft al jaren een constant karakter. Naar aanleiding van de verwachtingen van plaatselijke bedrijven zoals Plukon en Celevita (gemiddeld 100 tot 150 arbeidsmigranten in dienst), zal er de komende jaren behoefte blijven aan nieuwe en volwaardige huisvesting. De gemengde bewoning door arbeidsmigranten en recreanten op de Heidehoek voldoet aan het transformatieprofiel van het project Vitale Vakantieparken. Alternatieve huisvestingslocaties voor arbeidsmigranten ontbreken. Gezien de blijvende structurele behoefte aan goede huisvesting voor arbeidsmigranten in Oldebroek lijkt afsplitsing (op termijn) van een zelfstandige en volwaardige huisvestingslocatie voor arbeidsmigranten grenzend aan het (gemoderniseerde) vakantiepark Heidehoek kansrijk.

Den Haag, 19 januari 2017

J.J.P.M. Thönissen, voorzitter VHA